

Iskate vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravnški prostori:
2657 S. Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

CHICAGO, ILL., TOREK, 15. OKTOBRA (OCTOBER 15), 1935. Subscriptions \$6.00 Yearly. STEV.—NUMBER 201
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918

Liga narodov odredila finančno blokado Italije

Vsa posojila in vsi bančni krediti v inozemstvu za Italijo morajo biti ustavljeni. To je druga kazen, katero je Liga določila Italiji. Tretja sankcija bo prepoved uvažanja surovin v Italijo. Na abesinski fronti ni nič posebnega; aktivni so le italijanski letalci, ki pobijajo žene in otroke

14. okt. — Anglija in Francija sta se včeraj zedinili, da ustavita uvoz bojnega materiala Italiji, medtem ko se je naprava glede edine učinkovite sankcije — o prepovedi uvoza italijanskega blaga — nadaljevala s vso arditostjo.

Letosno so ekonomski strojniki Lige narodov zaključili konferenco, na kateri so ustavili resolucijo, da se prepreči vsa posojila in bančne kredite Italiji. Finančni podoben je bil že odobril to resolucijo in bo danes predložena odborom osemajstorič, ki je bil imenovan, da določi kazensko postopanje proti Italiji, in prikaže se, da bo sprejeta.

Resolucija določa, da članice Lige narodov prepovedujejo nadaljnje kredite Italiji: Vsa posojila Italiji in podpisanje posojil. Bančne kredite in pogodbe, ki jih posojil Italijankemu, morajo biti ustavljeni. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni.

Resolucija, ki določa te finančne sankcije, bo predložena v odbor, ki jo bo sprejel. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni.

Resolucija, ki določa te finančne sankcije, bo predložena v odbor, ki jo bo sprejel. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni.

Resolucija, ki določa te finančne sankcije, bo predložena v odbor, ki jo bo sprejel. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni.

Resolucija, ki določa te finančne sankcije, bo predložena v odbor, ki jo bo sprejel. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni.

Resolucija, ki določa te finančne sankcije, bo predložena v odbor, ki jo bo sprejel. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni.

Resolucija, ki določa te finančne sankcije, bo predložena v odbor, ki jo bo sprejel. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni.

Resolucija, ki določa te finančne sankcije, bo predložena v odbor, ki jo bo sprejel. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni. Vsa posojila italijanskemu morajo biti ustavljeni.

Domače vesti

Oče prišel k hčeri
Bishop, Pa. — Ignac Zavnik je prišel iz Borovnice na Notranjskem semkaj k svoji omoženi hčeri Frances Klun. Naselil se je v Ameriki za stalno.

Nov oskrbnik
Broughton, Pa. — Martin Gorišek je bil izvoljen za oskrbnika oziroma natakara v Slovenskem domu v Broughtonu. Martin pravi, da bo vsakemu prijazen in pošteno postregel.

Nov grob v Penni
East Brady, Pa. — Operaciji je podlegla Lucija Jovič, članica društva 321 SNPJ. Zapuščala moža, dva sinova in dve hčeri.

Vesti iz Clevelanda
Cleveland. — Po dolgi bolezni je umrl John Braniš, star 49 let in doma iz Dolenje vasi pri Cerkljici. V Ameriki je bil 31 let in tu zapuščal ženo, sina in brata, v starem kraju pa mater in sestro. Bil je član društva 5 SNPJ. — Družini Karla Dekle-va je umrla desetmesečna hčerka Mary. — John Klančar je prejel žalostno vest, da je v Ljubljani umrla njegova mati Neža Klančar v starosti 82 let. V Ameriki zapuščala tri sinove, v stari domovini pa dve hčeri.

Čehoslovakija bo bojkotirala Italijo
Izvajala bo ekonomske in druge sankcije

Praga, 14. okt. — List "Prager Tagblatt" je naznanil, da češka vlada pripravlja odredbo glede izvajanja sankcij proti Italiji. Odredba bo objavljena prihodnji četrtek, nakar bo pričela z odločnim izvajanjem vseh sankcij, katere bo odobrila Liga narodov.

Uvoz blaga v Avstrijo, ki se je postavila na stran Italije, bo prišel pod strogo vlado kontrolo, piše omenjeni list. V zvezi z izvajanjem sankcij bo prizadežen več čehoslovških firm, ki so prejele velika naročila iz Italije, a jih ne bodo mogle izpolniti. Abesinija je tudi poslala manjša naročila glede dobavljanja municije, ki pa ne bodo izvršena, ako ne bo prej rešeno vprašanje financiranja.

Filmi o Abesiniji prepovedani v Avstriji
Dunaj, 14. okt. — Avstrijska vlada je prepovedala predvajanje vseh filmov, ki imajo opraviti z Abesinijo. Med ljudstvom je ta dekret označen kot "prve avstrijske sankcije proti Abesiniji."

Framazonske lože razpuščene v Turčiji
Istanbul, 14. okt. — Turška vlada je sklenila, da razpusti vse framazonske lože v Turčiji in zapleni njihovo premoženje.

Italijanski poslanik s silo izgnan iz Addis Ababe
Addis Ababa, 14. okt. — Luigi Vinci-Gigliucci, italijanski poslanik, ki je zadnji teden dobil potni list za odhod iz Abesinije, ni hotel oditi toliko časa, da ga je abesinska policija s silo odvela v vlak, ki ga je v krogu vojaške straže odpeljal na mejo francoske Somalije.

se je general s svojim štabom pripeljal. Udeležil se je ceremonij v tukajšnji koptski cerkvi, potem pa je predsedoval svečanostim pri odkritju spomenika italijanskim vojakom, ki so padli v bitki z Abesinci 1. 1896.

Vojaški častniki v Ft. Lewisu, Wash., proučujejo obrambne metode v slučaju sovražnega napada na Puget Sound.

ZVEZNO SODIŠČE PODPRLO 'MUSSOLINIJA' MCNUTTA

Odreklo je injunkcijo proti obsednemu stanju v Terre Hautu
APEL NA VRHOVNO SODIŠČE

Indianapolis, Ind. — (FP) — Zvezno okrožno sodišče treh sodnikov je zavrglo petico Delavkega in socialističnega obrambnega odbora za injunkcijo proti obsednemu stanju, katerega je razglasil "Mussolini" governer McNutt dne 22. julija v okraju Vigo proti stavkarjem v Terre Hautu.

Sodišče je sicer zavrglo stališče državnih odvetnikov, ki so argumentirali, da to vprašanje ne spada v področje zveznih sodišč. Prav tako je zavrglo tudi petico delavskih odvetnikov za injunkcijo proti obsednemu stanju.

V svojem odloku pravi sodišče, da ima governer pravico proklamirati obsedno stanje, če vpraša za vojaštvo župan ali šerif. Nadalje, da so njegovi motivi pri izvajanju te pravice merodajni in niso podvrženi sodni akciji. Končno pravi, da niso bile nikomur vzete fundamentalne civilne pravice.

V zvezi s slednjim je sodišče popolnoma ignoriralo faktično situacijo in glavno pritožbo delavstva. Z obsednim stanjem je governer učinkovito ukinil vse civilne svobodščine in oropal državljane fundamentalnih človeških pravic. Nad dvesto delavcev je bilo vrženih v vojaški zapor in poveljnik milice je prepovedal vse delavske seje. Če to ni ropanje fundamentalnih civilnih pravic, potem po kapitalistični logiki sodnikov sploh ni nobenih pravic. In aretirani delavci tudi niso imeli dostopa do civilnih sodišč.

Obrambni odbor nanerava vzeti priziv na zvezno vrhovno sodišče. V tem slučaju, če bi bil priziv uspešen, bi vrhovno sodišče odredilo nižjemu sodišču, da mora izdati zahtevano injunkcijo proti obsednemu stanju. Ta procedura lahko traja dolgo in tudi stane mnogo denarja. Ampak po mnenju A. Gilmartina, tajnika obrambnega odbora, je to potrebno.

"Če pristanemo na ta odlok in se ne ganemo, tedaj lahko pričakujemo, da se bodo oblasti še bolj zatekale k militarističnemu zatiranju delavskih pravic do organizacije, stavljanja in pike-tiranja ter teptale pravice državljanov do svobode govora in zborovanja."

Framazonske lože razpuščene v Turčiji
Istanbul, 14. okt. — Turška vlada je sklenila, da razpusti vse framazonske lože v Turčiji in zapleni njihovo premoženje.

Italijanski poslanik s silo izgnan iz Addis Ababe
Addis Ababa, 14. okt. — Luigi Vinci-Gigliucci, italijanski poslanik, ki je zadnji teden dobil potni list za odhod iz Abesinije, ni hotel oditi toliko časa, da ga je abesinska policija s silo odvela v vlak, ki ga je v krogu vojaške straže odpeljal na mejo francoske Somalije.

se je general s svojim štabom pripeljal. Udeležil se je ceremonij v tukajšnji koptski cerkvi, potem pa je predsedoval svečanostim pri odkritju spomenika italijanskim vojakom, ki so padli v bitki z Abesinci 1. 1896.

Vojaški častniki v Ft. Lewisu, Wash., proučujejo obrambne metode v slučaju sovražnega napada na Puget Sound.

Papež v škripcih, pravi nadškof

"Mož je star in brez moči" ...

London, 14. okt. — Rimskokatoliški nadškof v Westminsteru, Arthur Hinsley, naslednik kardinala Bourneja, je včeraj v svoji pridigi označil papeža Pija kot starega moža brez moči, da bi mogel preprečiti italijansko-abesinsko vojno ali katerokoli drugo vojno. Nadškof je imenoval vzhodno Afriko "pozorišče znanstvenega klana."

"Papež mora izbirati med dvojnimi zlomi," je rekel nadškof. "Ali mora molčati glede velike krivice, ki se godi z vojno, ali pa mora javno obsoditi svojega soseda (Mussolinija) kot krivca, ki je prelomil mednarodne pogodbe. Težko je molčati, če pa obsodi svojega soseda, kršilca pogodb in razbojnika, tedaj si nakopije jezo in sovraštvo sosedovih pristavev, ki verjamejo, da je sosed v pravem."

Mlekarska situacija v Chicagu
Chicago. — Petsto farmarjev, predstavljajočih 18,000 stavkujočih mlekarskih farmarjev v severnem Illinoisu in južnem Wisconsinu, se je v nedeljo sešlo v Elginu in sprejelo načrt za ustanovitev nove veleprodajne farmarske zveze. Stavkujoči farmarji so bili pozvani, naj v ponedeljek glasujejo, če hočejo nadaljevati boj za svojo zahtevano (\$2.50 za sto funtov mleka) ali sprejeti ponudbo (\$1.75 za sto funtov mleka) mlekarskih družb v Chicagu.

Stavka farmarjev še traja, toda državna policija je v mnogih krajih zdrobila stavkarsko blokado cest in precej mleka prihaja v Chicagu. Nemiri ponekod se nadaljujejo.

Delavski urednik postal šef policije
Butte, Mont. — To mesto je dobilo novega policijskega šefa v osebi Walterja Shayja, urednika liberalnega tednika Eye Opener. Imenoval ga je župan Hausewirth.

Potres v Montani
Helena, Mont. — Zadnje soboto je bilo čutili celo vrsto potresnih sunkov v Montani. Ranjen ni bil nihče, ampak materialne škode je bilo precej.

Abesinija išče stike z Balkanom
Bukarešta, 14. okt. — Marko Ato Berhan, abesinski poslanik v Turčiji, je prišel semkaj in povedal, da ima navodila od svojega cesarja, naj sklene ekonomske in diplomatske vezi z državami na Balkanu.

Italijanski poslanik s silo izgnan iz Addis Ababe
Addis Ababa, 14. okt. — Luigi Vinci-Gigliucci, italijanski poslanik, ki je zadnji teden dobil potni list za odhod iz Abesinije, ni hotel oditi toliko časa, da ga je abesinska policija s silo odvela v vlak, ki ga je v krogu vojaške straže odpeljal na mejo francoske Somalije.

se je general s svojim štabom pripeljal. Udeležil se je ceremonij v tukajšnji koptski cerkvi, potem pa je predsedoval svečanostim pri odkritju spomenika italijanskim vojakom, ki so padli v bitki z Abesinci 1. 1896.

Vojaški častniki v Ft. Lewisu, Wash., proučujejo obrambne metode v slučaju sovražnega napada na Puget Sound.

Delavski amendment ustave na konvenciji

Na zborovanju Ameriške delavske federacije je živahna agitacija za Hillquitov ali podoben amendment, ki za jamči ameriškemu delavstvu ekonomsko svobodo in industrijsko demokracijo

ZA ORGANIZATORIČNO KAMPANJO MANJKA DENARJA

Radikalci prišli v novo vlado Poljske
Reorganizirani kabinet bo izvedel reforme

Varšava, Poljska, 14. okt. — Predsednik poljske republike je včeraj odobril listo novih ministrov, katero mu je predložil novi premier Marjan Zyndam-Kosciakowski, bivši minister za notranje zadeve. Na listo so imenovali šest radikalcev, ki so dobili ministrske položaje. Polkovnik Josef Beck, zunanji minister, je obdržal svojo pozicijo. Stara poljska vlada je padla v soboto.

Najbolj važna osebnost v novi vladi je Evgen Kwiatkowski, bivši minister za industrije in trgovino, ki je zasedel mesto ministrskega podpredsednika. Njegovo imenovanje pomeni izvajanje dalekosežnega ekonomskega programa, katerega je časopisje označilo za poljski "new deal". Program vključuje zemljiščne reforme, znižanje cen industrijskih produktov in zvišanje cen poljskim pridelkom. Nova vlada bo skušala uravnovesiti državni proračun in revidirati denarno politiko.

Govorice o resignaciji predsednika republike Moscickija, ki jih je širilo tudi vladno časopisje, so utihle po imenovanju novega kabineta. S tem imenovanjem je predsednik dosegel novo premirje z voditelji armade. Stari pristai bivšega diktatorja Pilsudskega so se morali umakniti radikalcem, ki bodo sedaj skušali uveljaviti dalekosežne ekonomske reforme.

1235 kandidatov za angleško zbornico
Delavska stranka ima 515 kandidatov

London, 14. okt. — Politične stranke v Angliji se mrzlično pripravljajo na generalne volitve, ki pridejo prihodnji mesec. Do danes je že priglanih 1235 kandidatov za 615 sedežev v nižji angleški zbornici, toda številno kandidatov bo veliko večje.

Vladine stranke (konservativci, nacionalni liberalci in nacionalni laboriti) imajo doslej 520 kandidatov, delavska stranka jih ima 515 in liberalci, katere vodi Sir Samuel Herbert, jih imajo okrog 200. Pričakuje se, da bodo liberalci, ki jih vodi Lloyd George, imeli okrog sto kandidatov.

Konservativci (toriji) imajo v stari zbornici 460 poslancev in od teh hoče 416 biti ponovno izvoljenih.

Delavska stranka postavi svoje kandidate v vseh volilnih okrožjih.

Rudarska gladovna stavka v Angliji
London, 14. okt. — Sedemdeset rudarjev, ki so zadnji petek ostali v premogovnici v Monmouthshiru in razglasili gladovni štrajk v znak protesta proti uposlavitvi neunijskih rudarjev, je danes zjutraj pretrgalo post, naznanili pa so, da se ne premaknejo iz jame, dokler družba ne odalovi 88 delavcev, ki ne spadajo k njihovi organizaciji.

Fašistična bitka v Srbiji; dva ubita
Kragujevac, Jugoslavija, 14. okt. — Dve osebi sta bili ubiti in 20 bolj ali manj ranjenih v včerajšnji bitki v tem mestu med pristajali srbske kmetijske stranke in jugoslovanskimi fašisti v vlažnih srajcah.

Vojaški častniki v Ft. Lewisu, Wash., proučujejo obrambne metode v slučaju sovražnega napada na Puget Sound.

Vesti iz Jugoslavije

(Izvirna poročila iz Jugoslavije.)

IZJAVLJANJE PLAČ IN POSLEDICE

Ljubljana.

...s katero so se znižale ... doklade državnim u ... predpisuje tudi, da je ... enaki neri znižati tudi ... banovinskim in občinsk ... Zdej je po določit ... uredb notranji minist ... Anton Korošec podpisal p ... s katero se znižujejo p ... banovinskim in občinsk ... nameščencem, honorarnim ... encem in dnevniciarjem, in ... enakem razmerju kakor ... uradnikom. Prebne ... in honorarij pa se zni ... na 20%.

Tako je torej s 1. oktobrom ... plača vsem, ki so na ... od države, banknih u ... ali občin. Kako je to zniža ... sloveno, smo že pisali: čim ... plača in čim več otrok, ... več izgubi; čim večja pla ... čim manj otrok, tem manj ... izgubi. Uradniki, ki so poro ... na izgube sploh vso draginj ... došlo. Tako je na tisoče u ... katerih možje so brez ... kruto prizadetih! So ... izgube do 50% red ... mesečnih prejemkov. So na ... ienci, ki imajo plače komaj ... 1000 Din, pa izgube čez ... Din. So spet uradniki, ki i ... po šest otrok, ti izgube ... 1000 Din na mesec!

V Zagrebu in Beogradu so bi ... demonstracije. V Ljubljani? ... uradniki drugačni ... Njih ... so sprejele sklep, ... vse državne uradnike, ... upovedo vse revije in knji ... katere so naročeni. Hkra ... so sklenili menda, da bodo ... prošnje na vse strani, pred ... se na poglavarja pravno ... cerkve, na katoliške ško ...

Uradniki v Jugoslaviji nimajo ... organizacij, niso stro ... organizirani, kakor so n ... državni uradniki v Franciji, ... so skoraj vse organizacije ... uradnikov, nameščen ... in delavcev združene v raz ... zavodno, socialistično cen ... Tamkaj bi tako veliko in ... znanje plač takoj iz ... generalni štrajk. Pri nas so ... seveda organizirani za ... matrajo se za gospodo in ... organizacije nimajo prave ... strokovnih organiza ... Celo obrtniki so bolj borbe ... so lani štrajkali prav v ... proti zniževanju plač ... bi tudi zdaj s kakršno ... akcijo stopili na stran urad ... če bi pokazali prizadeti u ... sami kaj volje do akcije ... temu znižanju. Uradniške ... nje so te dni sprejele ... ki niso prav nič naper ... proti znižanju plač. Kdor be ... akcije, si lahko misli, da se ... sami stinjavajo z zniža ... plač, kajti v svojih progla ... članstvo predlagajo samo, ... uradnik začne z varčeva ... da bo lahko prebolel to ... pa na naštevajo: ne hodi ... gostilne in kavarne, odpo ... vse knjige in revije itd. ... uradniška organizacija ... svoje člane, naj stanejo ... da bodo lahko preboleli ... plač.

Tako reakcionarno stališče ... do takih problemov u ... organizacija. Nič čud ... ne bi bilo, če bi ta organi ... zvala svoje člane, naj ... jesti in piti, če bi se jim ... dne plače se za toliko zni ...

Uradniški krogi so se poka ... boj pogumne in bolj raz ... Rarna obrtniška društva, ... združenja itd. so skle ... poslebe posebne resolucije ... proti temu znižanju. ... "Slovenec" pa se je zidat o ... u odnikom tudi pisatelj ... Finžgar, ki predlaga ... svoje nasvete, ki pa so prav ... reakcionarni. Tudi on se ne ... proti pravi krivcem si ... brezposelnosti, dej ... matra to za neizogibno dej ... ki za mora pa široka jav ... s svojimi žrtvami omiliti. ... predlaga? S prstom kaže ... reakcije in nemške delavske ... ki stanojejo po barakah in ... premajajo piko plačo in ta ... hrano. In kdo naj bi zbral ... za te plače? Spet "široka ... Toliko in toliko naj bi ... seberni, ki je zaposlen, ... se vsako leto nabralo to ...

...krogi so se poka ... boj pogumne in bolj raz ... Rarna obrtniška društva, ... združenja itd. so skle ... poslebe posebne resolucije ... proti temu znižanju. ... "Slovenec" pa se je zidat o ... u odnikom tudi pisatelj ... Finžgar, ki predlaga ... svoje nasvete, ki pa so prav ... reakcionarni. Tudi on se ne ... proti pravi krivcem si ... brezposelnosti, dej ... matra to za neizogibno dej ... ki za mora pa široka jav ... s svojimi žrtvami omiliti. ... predlaga? S prstom kaže ... reakcije in nemške delavske ... ki stanojejo po barakah in ... premajajo piko plačo in ta ... hrano. In kdo naj bi zbral ... za te plače? Spet "široka ... Toliko in toliko naj bi ... seberni, ki je zaposlen, ... se vsako leto nabralo to ...

Ogenj se je razvel in zažgal tramovje.

Samomor. — Dne 26. sept. je nekdo izvršil samomor v pričo več ljudi. Starejši možki se je pripeljal na kolesu na železni most v Medvodah, skočil s kolesa se prekrizal, zakričal: "Nikdar več! Zbogom!" ter se je pognal v Savo. Ljudje so videli, kako se je še parkrat pojavil na površini, nato pa ga je Sava odnesla. Na kolesu so našli listek, kjer samomorilec navede, naj vrnejo kolo Petru Stocu v Stožicah, na drugem listku pa navaja najbrže svoje ime: "Josip Peternej, posestnik in član občinske uprave, Selca nad Skofjo Loko 67." Ali je samomorilec res Peternej, še ni znano.

Stavka v celjski cinkarni. — Kakor smo poročali, je pred tednom delavstvo celjske cinkarne stopilo v štrajk. Delavci so imeli svoje zahteve, ki pa jih je podjetje odbilo. Zaradi tega je stopilo delavstvo v štrajk, ostali so v svojih obratih ter se ne ganejo iz tovarne. Hrano prejemajo od doma in iz gostilne. Med zastopniki Delavske zbornice in podjetjem je prišlo sicer zdaj do nekega sporazuma, po katerem izplača podjetje dvojno božično nagrado, hkrati pa podjetje prekliče svoj sklep, s katerim je pred nekaj dnevi opustilo vse delavstvo. Štrajkujoče delavstvo pa je ta dogovor odklonilo ter štrajka dalje v tovarni.

Kakor smo napovedali
Ko smo poročali, da je jugoslovanska vlada s posebno uredbo znižala plače državnih uradnikov, smo zapisali tudi, da bo klerikalni tednik za kmete "Domoljub" izrazil tudi to priliko za ščuvanje kmetov proti uradništvu. In res že beremo v "Domoljubu" tele besede:

"Zlasti so zagodrnjali nekateri državni uslužbenci zaradi znižanja plač. Sebe vidijo, ne vidijo pa kmeta, kako je gospodarstvo popolnoma propadel po zaslugi prejšnjih režimov. Davčni vijak je bil navit do skrajnosti. Ali naj še pritise? Res, da gospodarska kriza ni nikomur prizanesla, ali vendar sorazmerno s kmeti državnih uslužbenci še dokaj dobro izhajajo. Naj se ni kar ne pritožujejo radi tega."

Tako so klerikalci porabili spet to priliko, da ščuvajo kmete proti uradnikom, ker je vendarle še precej nerazodnih kmetov, ki mislijo, da se vsakomur, kdor prejema redno mesečno plačo, pa naj si bo še tako majhna, godi bolj kakor njim. To so kmetje, ki primerjajo svoje denarne dohodke z uradniškimi, ne računajo pa s tem, da imajo oni posestva, uradniki pa da morajo sleherni stvar kupiti. Ne vedo pa tudi, da se vsako poslabšanje plač uradnikov masčuje predvsem nad obrtniki in kmeti, ker bodo morali prodajati svoje produkte ceneje, če bodo hoteli sploh kaj prodati.

Še druga zanimivost: klerikalni dnevnik "Slovenec" je objavil pred nekaj dnevi uvodnik, kjer nastopa proti tej uredbi o znižanju plač. "Slovenec" je pač dnevnik in na tisoče njegovih naročnikov je med uradniki, zaradi tega je objavil uvodnik proti temu znižanju plač. Isti ljudje pa v svojem tedniku za kmete znižanje zagovarjajo. Hočete boljše gozda za klerikalno hinavstvo? Hkrati pa imajo dva svoja človeka v vladi, ki je odredila to znižanje plač.

Uboj pri vasovanju. — V Trbojah pri Smledniku je lepa Mica privabila kar tri fante na vasovanje. Prva dva, Filip Bohine in Jože Jeraj iz Mavčič, sta prišla kar skupaj, eden je stal na lestvi in govoril z dekletom, drugi je stal spodaj. Tedaj pa je prišel še 23 letni Ivan Bizjak iz Vogel in tudi hotel vasovati pri istem dekletu. Tedaj pa sta prva dva vasovalca planila nadenj ter ga oklala tako nevarno na vrata, da je Bizjak kmalu nato izkrmavel, napadalca pa sta zbežala. Naslednji dan so ju aretirali ter odvedli v kranjske zapore.

Klerikalci o cenzuri. — V kmečkem svojem tedniku "Domoljubu" pišejo klerikalci o treh nadlogah, ki tarejo kmeta, o dolgih, nizkih cenah pridelkov in o davkih, ter pravi med drugim, da je bilo za časa prejšnjih režimov težko govoriti o teh stvareh, ker so prejšnji režimi "samo našli usta, da ravno o najbolj perečih vprašanjih sploh ni bilo mogoče govoriti. Gospodje so se pač bali resnice in se hoteli zgolj obdržati na svojih stolčkih." Pri pominjamo k temu, da cenzura še vedno eksistira, seveda pa ne za "Domoljuba", ki zagovarja znižanje plač državnih uradnikov.

Obesil se je. — Na pokopališču v Kamnici (pri Mariboru) se je klee obesil 43letni kontrolor državnih železnic Ferdo Ilgo. V desnici je krčevito držal dlako svoje družine. V smrt je šel zaradi živčne razrvanosti, kar je posledica strela, ki mu je v vojni prebil glavo. Zapušča vdovo in dva otoka.

Samomor na Dobrovi. — Na Dobrovi pri Ljubljani se je usmrtila gostilničarjeva žena Franciška Suhadolc, stara 42 let. Bila je težko živčno bolna in zadnje čase je dobivala čedalje huje motnje, da je že nekajkrat poizkušala izvršiti samomor, kar pa so ji še vselej preprečili. Toda njena stalna misel na samomor ni popustila in 26. sept. se je nearečnica usmrtila. Ostala je dopolne sama doma, pa se je umaknila v spalnico, kjer jo je potem našel mož obeso na omar. Bila je že mrtva. Poleg moža je zapustila pet otrok.

Uboj pri vasovanju.

Uboj pri vasovanju. — V Trbojah pri Smledniku je lepa Mica privabila kar tri fante na vasovanje. Prva dva, Filip Bohine in Jože Jeraj iz Mavčič, sta prišla kar skupaj, eden je stal na lestvi in govoril z dekletom, drugi je stal spodaj. Tedaj pa je prišel še 23 letni Ivan Bizjak iz Vogel in tudi hotel vasovati pri istem dekletu. Tedaj pa sta prva dva vasovalca planila nadenj ter ga oklala tako nevarno na vrata, da je Bizjak kmalu nato izkrmavel, napadalca pa sta zbežala. Naslednji dan so ju aretirali ter odvedli v kranjske zapore.

Klerikalci o cenzuri. — V kmečkem svojem tedniku "Domoljubu" pišejo klerikalci o treh nadlogah, ki tarejo kmeta, o dolgih, nizkih cenah pridelkov in o davkih, ter pravi med drugim, da je bilo za časa prejšnjih režimov težko govoriti o teh stvareh, ker so prejšnji režimi "samo našli usta, da ravno o najbolj perečih vprašanjih sploh ni bilo mogoče govoriti. Gospodje so se pač bali resnice in se hoteli zgolj obdržati na svojih stolčkih." Pri pominjamo k temu, da cenzura še vedno eksistira, seveda pa ne za "Domoljuba", ki zagovarja znižanje plač državnih uradnikov.

Obesil se je. — Na pokopališču v Kamnici (pri Mariboru) se je klee obesil 43letni kontrolor državnih železnic Ferdo Ilgo. V desnici je krčevito držal dlako svoje družine. V smrt je šel zaradi živčne razrvanosti, kar je posledica strela, ki mu je v vojni prebil glavo. Zapušča vdovo in dva otoka.

Samomor na Dobrovi. — Na Dobrovi pri Ljubljani se je usmrtila gostilničarjeva žena Franciška Suhadolc, stara 42 let. Bila je težko živčno bolna in zadnje čase je dobivala čedalje huje motnje, da je že nekajkrat poizkušala izvršiti samomor, kar pa so ji še vselej preprečili. Toda njena stalna misel na samomor ni popustila in 26. sept. se je nearečnica usmrtila. Ostala je dopolne sama doma, pa se je umaknila v spalnico, kjer jo je potem našel mož obeso na omar. Bila je že mrtva. Poleg moža je zapustila pet otrok.

Bitka med Italijani, fašisti in anti-fašisti v New Yorku

New York. — Zadnjo soboto je okrog 2500 italijanskih fašistov priredilo demonstracijo pred Kolumbovim spomenikom v parku — bil je Kolumbov dan — dočim so italijanski antifašisti v približno enakem številu aranžirali protidemonstracijo v istem parku. Kmalu je prišlo do spopadov in padale so pesti in koli ter letele steklenice, opeka in drugi predmeti po zraku s obeh strani. Dvesto policajev je skočilo vmes in ločilo bojevnike. Težko ranjen in aretiran ni bil nihče.

Avti ubili 150 oseb ob koncu tedna

Chicago. — V soboto in nedeljo je bilo okrog 150 oseb ubitih pri avtomobilskih nesrečah po Združenih državah. V Chicagu in predmestjih je bilo 11 mrtvih. Največ žrtev, 17 po številu, je bilo v državi Georgiji. V čikaškem mestu je bilo od 1. januarja do 14. oktobra t. l. 585 ubitih in 13,443 ranjenih.

Prizor s konvencije Ameriške legije, ki se je nedavno vršila v St. Louisu.

Nad pristanišči na zapadu se jasni

Podjetniki pogoreli s črno listo

San Francisco. — (FP) — Nad tujakšnim pristaniščem se je začelo jasiti, ko je med unijo pristaniščnih delavcev in podjetniško zvezo prišlo do sporazuma, da pride na delovno listo dva tisoč črnotolistnih delavcev, ker niso hoteli izkladati "vročega tovora". Odpravo črne liste je odredil razsodnik H. S. Sloss. Radi intenzivne kampanje podjetnikov, s katero so upali zdrobiti unijo pristaniščnih delavcev, je bilo delo na pomolih zadnje čase skoraj paralizirano. Na eni strani so črnotolistni vsakega delavca, ki se ni hotel dokazati "vročega tovora" — po skebih naloženih ladij. Na drugi strani pa so se striktno držali pogodbe, ki določa 120 ur dela na mesec. Za čezurno delo je plača in pol.

In zgodilo se je, da je bilo uposlenih 30 skupin delavcev, 70 skupin pa brez dela. S to taktiko so podjetniki upali "dokazati" pomanjkanje delavcev in priti do prilike, da nastavijo neunijske delavce. Silne taktike so se poslužili z uspehom pred 15 leti in zdrobili organizacijo. Ta je bila ponovno zgrajena lanske leto, toda ne brez velike stiske v vseh pristaniščih zapadne obale in splošne stiske v San Franciscu.

Na delo so se vrnil tudi obrežni mornarji (bargemen). O njih zahtevi za zvišanje plač in skrajšanje delovnika bo odločila arbitraža. Dvamesečna stavka "scalerjev" še vedno traja. Spor skuša končati vladni posredovalec Walter Mathewson.

Farmarji si bodo sami pomagali

Mitchel, S. D. — Nekaj dni po "farmarskem" govoru predsednika Roosevelta v Fremontu, Neb., so se tukaj zbrali na konferenci farmarji Južne Dakote, da nekaj ukrepejo za izboljšanje položaja. Sestali so se največ, da razpravljajo o namestitvi zvezne vlade, ki je naznanila, da bo pričela s kolektanjem denarja, katerega jim je posodila za nabavo semena vsled velike lanske suše. Zaključili so, da bodo vprašali za moratorij, ker bi kolektanje tega dolga pomenilo upropačenje velikega števila farmarjev. "Če ne bo šlo drugače, si bomo pa pomagali na sličen način, kakor smo si pred par leti pod Holiday asociacijo," je rekel neki farmar. V mislih je imel odpor farmarjev proti šerifskim rodam.

Kampanja proti Hearstovemu filmu

Milwaukee, Wis. — Eksekutiva Mladinske socialistične lige je odredila kampaio vseh postojank proti Hearstovemu novinarskemu filmu Metrotone News kot del antivojne kampanje. Hearstov film se špicalizira na vžiganje sovizvina in militarizma in je naklonjen Mussoliniju ter njegovi vojni politiki. Sploh se Hearst poslužuje tudi svojega filma za ščuvanje na vojno. S to kampanjo bodo mladinski socialisti skušali prisiliti gledališča, da odpovedo ta film.

Zamorsci se borijo proti diskriminacijam

Atlantic City, N. J. — (FP) — Zahteva zamorskega delavstva za odpravo rasnih diskriminacij v unijah je dosegla tudi letošnjo konvencijo Ameriške delavske federacije. Ta zahteva postaja močnejša od leta do leta, ker mnoge unije nečejo sprejemati zamorcev v svoj krog. Med temi so tudi take, katerih pravila ne zapirajo vrat črnecem, toda v praksi se to vseno dogaja v mnogih slučajih.

Zamorska delegacija je na tej konvenciji na nogah in se bo borila za to zahtevo kakor se je na lanski. Vodi jo A. Philip Randolph, predsednik unije železniških porterjev, ki je lanske konvencijo prisilil, da je "nekaj" storila za rešitev tega vprašanja.

Ta "nekaj" je bilo poverjenje eksekutivi federacije, da imenuje posebno komisijo za preiskavo. Zadnje poletje je ta komisija res zaslišala večje število oseb, toda poročila ni izdelala niti formalna priporočila. Eksekutiva je tudi v svojem poročilu popolnoma ignorirala to vprašanje. Na pritisk zamorskih delegatov je Green obljubil, da bo poročal o tem vprašanju G. M. Harrison, predsednik unije železniških klerkov, ki zahteva jurisdikcijo tudi nad železniškimi porterji.

Eksekutivi je tudi John P. Davis, tajnik združenega odbora za gospodarsko okrevanje, h kateremu spadajo tudi mnoge zamorske organizacije, poslal zahtevo, "naj ta konvencija zdrobi rasno črto s pozitivno akcijo in ne z brezpomembnimi frazami." Randolph je na lanski konvenciji urgrizal odvzetje federacijskega čarterja vsaki uniji, ki tolerira rasne diskriminacije.

Star priseljenec ne more postati državljani

Cedar Rapids, Iowa. — Dasi je v Ameriki že 55 let in je volil pri vsakih volitvah po 21. letu starosti, Philip Langschwager, mestni "maršal", ne more postati ameriški državljani, ker je na relifu. Tako je odločil zvezni sodnik George C. Scott. Langschwager je mislil, da je postal državljani po očetu, ker je prišel mlad v Ameriko. Ko pa je vprašal za penzijo, ni mogel dokazati državljanstva, ker očeto državljanstvo ni nikjer za beleženo. Zdej pa je zvezni sodnik odločil, da tudi državljani ne more postati, dokler je na relifu, niti ni upravičen do državne pokojnine.

Socialistična konferenca o unijah

Philadelphia, Pa. — Po konvenciji Ameriške delavske federacije, dne 19. in 20. oktobra, se bo tukaj vršila konferenca socialistov, ki so aktivni v unijah. Razpravljala bo o metodah za ojačanje unijskega gibanja in neodvisne politične akcije. Konferenca bi se imela vršiti v začetku tega meseca, ker bi pa to mogoče izgledalo, da se hočejo socialisti vmešavati v notranje zadeve federacije in nekaj vsiliti konvenciji, je bila odložena. Pričakuje se, da se bodo konference udeležili prominentni unijski funkcionarji, ki so člani stranke, ter referirali o raznih problemih. Udeležilo se je bo tudi več delegatov konvencije ADF.

Governer McNutt ima oboževalce

Dvajset guvernerjev ga želi posnemati

Terre Haute, Ind. — Guverner Indiane "Mussolini" Paul McNutt, bivši poveljnik Ameriške legije, ima med guvernerji dosti oboževalcev pri zatiranju delavstva. Odkar je razglasil obsedno stanje v okraju Vigo (Terer Hautu), ga je že dvajset guvernerjev vprašalo za kopijo obsedne proklamacije in obenem izrazilo željo, da jim piše, kako se je vojaška diktatura v Terre Hautu obnesla.

Mladi poročnik milice, ki je to zaupal Josephu Jacobsonu, odvetniku delavskega in socialističnega obrambnega odbora, ki se bori proti McNuttovi diktaturi, se najbrž ni zavedal, da je "prevrnil skledo". To poizvedovanje s strani guvernerjev 20 držav po izjavi Jacobsa vsakekor pokazuje, da boj v Terre Hautu ni samo lokalnega pomena, marveč se tiče vsega delavstva.

Delavstvo je pričelo s kampanjo za 20,000 podpisov na posebno peticijo, ki bo predložena guvernerju McNuttu kot zahteva za odpoklic obsednega stanja. Teh 20,000 podpisov nameravajo zbrati v Terre Hautu.

Zmagali po 14 tednih stavke

Ft. Smith, Ark. — Delavci, 103 po številu in organizirani v federalni uniji, so se po 14 dneh stavke pri Solid Steel Scissors kompaniji vrnili na delo zmagoviti. Dobili so priznanje organizacije, plačo in pol za čezurno delo, "check-off" in garancijo pred diskriminacijami. Družba ni hotela priznati le zaprte delavnice. Stavka se je pričela, ker je družba odslavila 30 delavcev radi unijskih aktivnosti in zagrozila drugim s sličnimi posledicami. Stavkovno podporo jim je nekaj časa plačevala Ameriška delavska federacija.

Bojkotiranje berlinske olimpijade

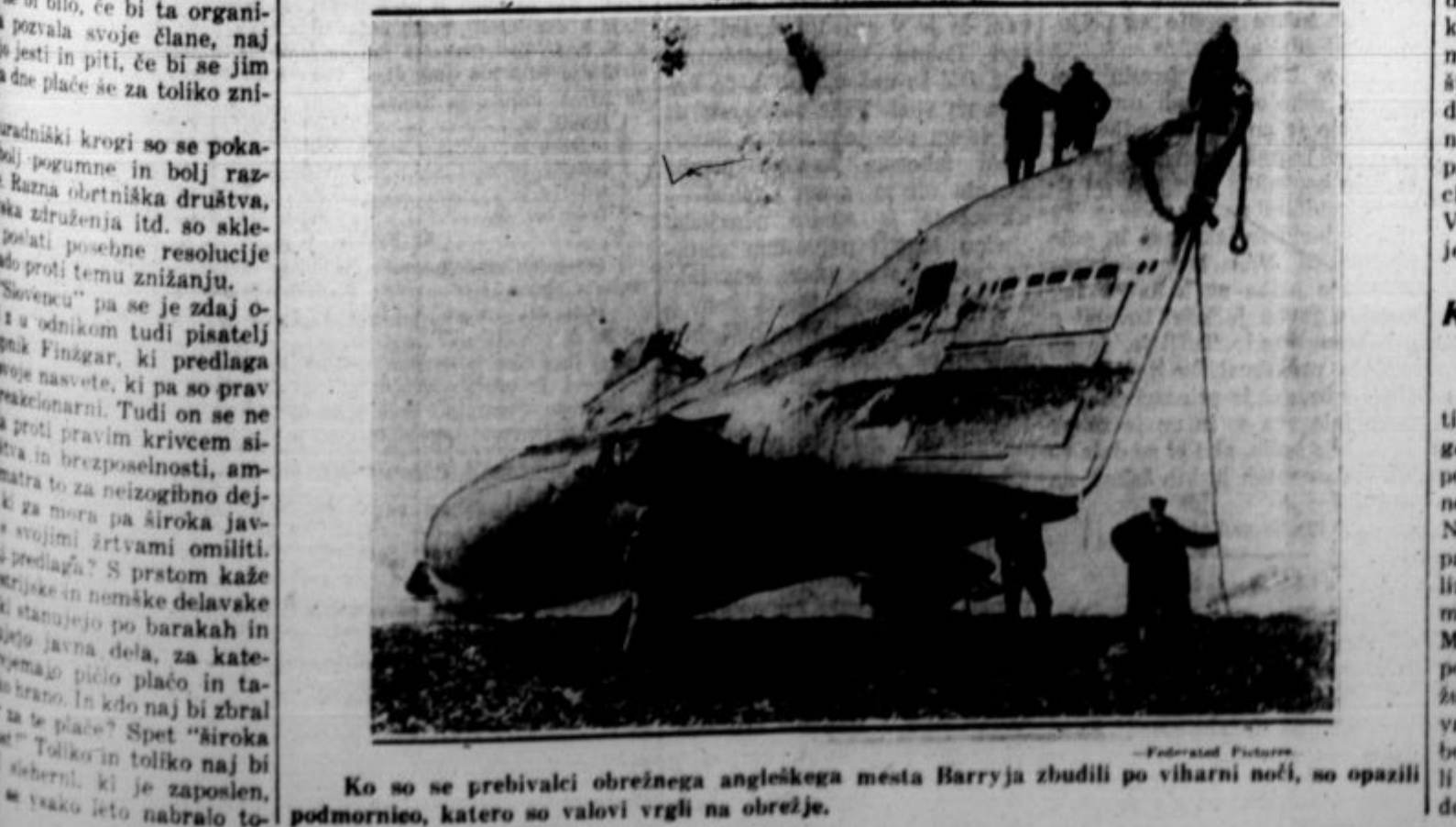
London. — Eksekutiva Angleške delavske sportne zveze je sprejela resolucijo, v kateri urgira vse delavske sportne organizacije in posamezne sportnike, naj bojkotirajo prihodnjo svetovno olimpijado, ki se ima vršiti prihodnje leto v Berlinu. Ta akcija naj bo bojkot nacistične Nemčije.

Aretacija gledaliških piketov

New York. — Joseph Lash, tajnik Studentovske lige za industrijsko demokracijo, je bil premikasten in aretiran, ker je protestiral proti reakcionarnemu filmu "Red Salute". Aretiranih je bilo tudi 18 drugih piketov pred teatrom.

SLOVENSKA NARODNA PODPORA NA JEDNOTA

Izdala svoje publikacije in še posebej list Prosveta za koristi, ter potrdilo agitacijo svojih društev in članstva in za propagando svojih idej. Nihakor pa ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorni dopisi in naznanila drugih podpornih organizacij in njih društev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

Ko so se prebivalci obrežnega angleškega mesta Barryja zbudili po viharji noči, so opazili podmornico, katero so valovi vrgli na obrežje.

